

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
[začasno še tudi 13.321]

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglasi: prostor 1×87 mm 1 Din.
Malloglas: beseda 50 p, najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Mož in žena.

[Prekletstvo zasebne lastnine.]

Zelo žalostno je, če prodaja žena svoje telo. Prostitucija je tako splošno obsojena, da ni treba prav nič več govoriti.

Pač pa je potrebno obsoditi tiste moške, ki dokazujejo prednost moškega spola pred ženskim s tem, da se moški nikdar ne prodaja, da torej moške prostitucije ni. Te prednosti ni. Zlasti je ni v kvaliteti moškega spola. Da ni moške prostitucije, leži že v naravi sami, ki je vložila praktično skrb za razvoj potomstva v ženo, skrb za oplođitev pa v moža. Ker je praktična skrb za potomstvo zvezana z velikimi žrtvami, skrb za oplođitev pa z nobenimi, je tudi iz individualnih razlogov (ne samo iz narave same) utemeljeno, da mož išče družice ne pa ona njega. Socialna beda, gmotna in moralna, ima torej le na ženi priložnost pokazati svojo zlobo, zato imamo žensko prostitucijo, moške pa ne.

Da pa moški sam po sebi ni nič boljši nego žena, se vidi iz tega, da v izrednih slučajih vendarle tudi mož prodaja svoje telo. Seveda so to le izvrški človeštva. Preleni možje, [može jih človek pravzaprav ne more imenovati], ki si ne znajo pošteno zaslužiti kruha, se vrtijo okoli bogatih žen in jemljejo njih bogastvo v zameno za ljubezensko laskanje. Popolnoma enako je, ali so voljne te žene plačevati zato, ker hrepenijo po posebnih užitkih, ki jih narava ni dala, ali pa zato, ker so že tako v letih, da možko oko ne obstane več na njih. Tudi je enako, če gre za kratko razmerje ali za stalno zakonsko zvezo. Tak izvršek, ki se prodaja za stalno, je tem bolj obsodbe vreden, ker računa, da postane vsaj po smrti svoje žrtve, če ne že prej, gospodar vsega njenega bogastva, v zameno ji pa ne misli dati ničesar. Kajti laskanje, ki si ga taka žena kupi, bo njeno samo za kak odstotek, vse drugo bodo imele — druge žene.

Ker bodo tudi te žene moralne propalice (takega izmečka poštena žena vendar ne more imeti rada!) ki bodo svoje telo prodajale za bogastvo, je jasno, da je tak »mož« vsestranski izmeček. Veriznik ljubezni! Ljubezen, ki je nima, prodaja za denar ali za zalezovano dedščino svoji prvi žrtvi, za izkupiček pa si kupuje pri drugih žrtvah zopet ljubezni, ki je nimajo. Predmet njegove trgovine je ponarejeno blago, nadomestek, surrogat. Saj prodajajo vsi verižniki le ponarejeno blago.

Koliko bolj pametno bi bilo, če bi taka bogata žena omožila rajši svojo hčer in uživala z vnuki tisto srečo, ki je z lastnimi otroki ne more več doseči. Neumnica se boji, da jo bo zet ogoljufal za njeno bogastvo! Ali je ne bo tak zalezovalec dedščin še lažje in še bolj temeljito opeharil? Ali ne bi boljše, da preide imetje na vnuke, kakor pa na prostitutke?

Med obema spoloma ni razločka v kvaliteti. Razločke dela le delo oziroma lenoba in bogastvo oziroma beda. Odstranite bogastvo, odstranite lenobo, pa bo odstranjena prostitucija in ljubezensko verižništvo ter sploh vsa moralna in gmotna beda!

Pametna, izobražena, zavedna žena pravi: »Jaz se svojega zeta ne bom bala, da bi me opeharil. Vse svoje imetje bom imela v »Skupnem domu«, kjer bomo vsi delavni ljudje pazili, da se bo rabilo za skupne potrebe človeštva. Kdor bo delal, bo jedel. Moji otroci bodo preskrbljeni, če bodo hoteli delati, če pa ne bodo hoteli delati, bi jim tudi še tako veliko bogastvo ne prineslo sreče. Kajti v bogastvu je prekletstvo, v delu pa odrešenje.

Moški, ki pravijo, da smo manj vredne, ker se dajo nekatere žene prostituirati, naj že prenehajo s tem neumnim in nad vse krivičnim očitkom. Manj vredne smo le zato, ker bolj hlapčujemo kapitalu, ker smo bolj nevedne, zlasti v javnih zadevah, ker se damo tolikokrat zastopati po moških, namesto da bi svoje zadeve same reševale. Tudi v »Skupnem domu« mislijo večinoma vse naše žene, da je dovolj, če imajo tam možje svojo besedo. Samo 7% nas je! Pa dobro pravijo pravila »Sk. doma«, da imajo nepreskrbljeni otroci pač pravico na pomoč, nepreskrbljene vdove pa ne, če niso tudi same članice. To bo tudi nezavedne žene prisililo, da bodo sodelovale, da se ne bodo več zanašale na svoje možje, da si bodo začele same pridobivati znanje, ne pa, da v javnih zadevah vselej le moža vprašajo, kako in kaj. Takrat ne bodo več odvisne od

svojih mož tako kakor zdaj, zato tudi ne bodo dajale več svojega mesa na prodaj. Takrat bo pa že zmagal socializem, takrat bo že na zemlji tisti raj, ki ga nezavedne žene čakajo v nebesih, zaradi katerih se na zemlji prostituirajo. Žene! Korakajte hitreje! Brez vas socializem ne more zmagati. Enakost mora izbojevati tisti, ki trpi, ne tisti, ki tlači! Spolno neenakost morajo izbojevati žene, možje nam je ne morejo dati!

Monopol načela javnosti.

Ali mora uredništvo načelo javnosti upoštevati samo takrat kadar se izvaja nad drugimi. ali tudi takrat, kadar bo pod načelom javnosti tudi samo in eventualno tudi kak strankin večni kritik prizadet?

Zadajic sem bil neokusen ko je dobil s. Kisovec od mene odmev na svoj napad. Kritika s. Kisovca bi bila čisto lahko izostala, ko bi bil hotel biti v presojanju stvaren, ampak ga je strast zapejlala, da je pozabil, da smo kovinarji v Jugoslaviji še le tri mesece bili zjedineni, ko sem jaz izvršil kontrolo v savezu, pa je vendar že hotel polletno bilančno poročilo in gibanje članstva, in čudil bi se ne bil, ko bi bil zahteval Kisovec, da skličemo zopet kongres.

Kar se Jugometalije tiče, za zadrugo kot tako o njeni notranjosti ne nosim sploh nobene odgovornosti, pač pa nosim odgovornost le v toliko kar se tiče saveznih financ, ki so v tej zadrugi, če je denar zanesljivo naložen v deležih. [Toliko na op. ur.] Samo kratek popravek bi bilo treba meni napraviti. piše op. ured. Nič ne bi bilo treba napraviti, ko bi bil s. Kisovec sploh molčal, končno pa tudi nisem idiot, da bom vse pogoltnil, kar bi kdo napisal in k njegovim čvekarjam še popravek pošiljal. Ali želijo idiotov, ki vam bodo vse potrdili, kar boste napisali? Uredništvo je napravilo celo klobaso za opombo, ali je bilo treba? Če je sodr. Kisovec imel veselje za nepremišljen napad, bi bil gotovo imel tudi voljo odgovarjati.

Sodr. Kisovcu pa uredništvo ni napravilo nobenega komentarja, i seveda ne, ker je okusno napadel in to je soglašalo s strastjo s. Kocjančiča, ki spada vse drugam, kakor v kakšno uredništvo delavskega socialističnega časopisa, saj zmožnosti mu ne odrekam, v pridnosti mu dam pa najmanj petico v slabem pomenu, zakaj, mu tudi lahko odgovorim. Veseli me, da tudi s. Bernota čutim, kako pridno sekundira tem opombam uredništva, bliža se tudi on petici.

Naprej št. 66. pa me uvršča med nezavedne socialiste z nečastnim činom, ker sem en članek poslal ob enem »Napreju«, »Delavcu« in »Socialistu«. ne pove pa uredništvo, da je to v članku povedano, da sem ga poslal tudi »Socialistu«, in marsikdo bo mislil, da se je to šele meni za hrbtno odkrilo. [Kdor je tako mislil, naj se priglasil! Op. ur.]

No članek, ki sem ga napisal, je papriciran za vse, ki dandanes pišejo po delavskem časopisju, pa mislijo, da je višek socializma v večnem »ščiplji ga!« za to ga pa uredništvo »Napreja« ni priobčilo ker je tako načelo javnosti nevarno, da odpiha prenapete osebnosti in seveda, ker je načelo javnosti neprijetno takrat, kadar ni obrnjeno samo napram drugim.

Če bi uredništvo v polnem hotelo upoštevati načelo javnosti, bi bilo priobčilo moj članek in dodelalo svojo opombo, glede nezavednosti, nečastnosti ter nesoglasja s strankinimi sklepi bi pa že jaz polagal odgovor in račun stranki.

Da sem poslal članek tudi »Socialistu«, ki je po opombi ured. kapitalističen, ga pa vendar čitajo tudi delavci, ki niso kapitalistični sorodniki in tem sem članek namenil. Ker pa uredništvo misli članek priobčiti šele če bo prostor in kot ponatis iz »Socialista« in seveda poprej izidejo še potrebni uvodi, da se vnaprej vsebina članka uniči, ter ker odkrito dvomim, da bo sploh kje priobčen, prilagam znakmo z željo, da se mi članek vrne, več o tem bomo pa potem na kongresu govorili.

Kot član in zaupnik pol. org. vršim ob razpoložljivem času v polnem svojo dolžnost, zato pa tudi ne bom molčal takrat, kadar vidim, da hoče uredništvo načelo javnosti monopolizirati, da se čuje le to, kar enostransko prija, uglasiti pa se hoče zaupniku iz pokrajine svobodno izražanje misli.

Sodrug v stranki, ne živite pod utisom pavšalnega sumničevja uredniških opomb o moji osebi, da podlegam tja in sem usmiljenju in ne vem kaj se me morda še sodi, toda bog mi ne bo nikdo, ne Bernot, še manj Kocjančič ali kdor koli. Boril pa se bom od sedaj naprej na vse strani proti neprenehnemu polivanju z gnojnicjo, ki šprica iz vseh strani.

Jurij Jeram.

Mnogo sodrugov nam bo zamerilo, da smo tole objavili. Pa nikakor ne bodo to slabi in površni sodrug. Tudi Jeram bo, ko bo čital, hud na tistega Jerama, ki je pisal. Kajti poštenjaki, ki vedo, kako je strast škodljiva, se sami najbolj obtožujejo, če se najdejo v strasti. Sodrug, nikdar ne pozabimo, da socializem sam ne zna in ne more govoriti, ampak da govore v njegovem imenu vedno le osebe — prečitajte si dotični odstavek v knjigi »Socializem in vera« iznqva, Popolnosti ni!

Upamo, da s. Jeram že zdaj ne misli več, da je uredništvo odklonilo njegov članek zaradi tega, ker ščiplje na vse strani in tudi na uredništvo samo. Objavili smo še vse drugačne napade na naše uredništvo! Sploh nismo nikdar nikomur odklonili objave, če jo je zahteval. Imeli smo pred poldrugim letom tak slučaj, da smo odklonili objavo Čebularjevega članka, pa smo tudi rekli, da ga objavimo, če to izrecno zahteva. Po navadi pa pri kakih kočljivih dopisih malo počakamo, preden jih objavimo. Nič namreč ni dobro, če zraste v trenutnem razburjenju; če ima pa trajno vrednost, bo vplivalo tudi, če se objavi pozneje. Ali ni res? Sploh za boj proti fašizmu, orjuni in udarnikom ni nič boljše, kakor iti jim s poti, da tolčejo po zraku, za boj proti fašizmu strasti pa je najbolje počakati, da se poleže. Kajti če se poleže, ni več škodljiva, ampak samo poučna. Jaz [Bernot piše to] n. pr. imam navado molčati, kadar opazim, da me je strast objela; saj človek dovolj neumnosti izblekne, predno opazi, da je v strasti. Povedati pa moram, da ima moja strast po zaslugi načela javnosti že zelo kratke perufl! Kadar bodo delavci še več pisali v »Napreju« in še bolj odkritosrčno, takrat bo urednik lahko samo urejal, ne pa — dolge klobase pisal. [Smelo pa trdimo, da ni nikjer na svetu nobenega socialističnega časopisa, ki bi imel toliko delavskega pisanja v svojih kolonah, kakor »Naprej«. In to je delo tistih mož, ki zaslužijo petico!]

O peticah še nekaj. Pravico imaš govoriti o moji petici, o Kocjančičevi pa ne, ker za njegovo delo sem odgovoren jaz, in tudi poznam ga le jaz! Pa še potem, če bi se dogovorili, da zasluži res petico, homo zadovoljni z njim, ker drugi niti sedmice in desetice ne zaslužijo, večinoma pa pravijo, da sploh ne marajo jesti takega kruha. Da bo še bolj jasno: noben dan ne dela Kocjančič manj nego 8 ur, čeprav se nikjer na svetu pri uredniškem delu ne dela več nego 6 ur. Je namreč čudno to delo! Plačo ima polovično od tvoje, vendar, če bi za čezurno delo dobival 50% in za nočno 100% več, bi bil v teh skoro 5 letih, kar je pri »Napreju«, spravil že lepo bogastvo skupaj. Pa vendar, čeprav teh % ne dobiva, vloga vsaj nekaj v »Skupni dom«. dočim iz glavnih dveh delavskih centrov na Slovenskem, z Jesenic in iz Trbovelj, ne vloga nihče ničesar [z Jesenic je zdaj že eden vstopil med vlagatelje — da ne delamo krivice!] Kje bi že bili, če bi vsi naši delavci živeli le od tistega, kar zaslužijo v 8 urah, vse drugo pa da bi prepuščali skupnosti! Takih delavcev nam je v uredništvu, v upravnistvu in v tajnistvu zelo, zelo treba, posebno če so zmožni. Primanjkuje nam pa še celo srednjezmožnih, ker se vsak boji Bernotove sitnosti, ki je zmožen nagnati koga z lenuhom, če ne mara delati 16 ur na dan, in s koritarjem, če kdo na prvega zahteva vsa plačo za 8 ur. Tako je, in naš proletarec bi moral to vedeti, zlasti pa ti, s. Jeram, ki si nadzornik naše stranke in njenega gospodarstva [pa ne samo v razpoložljivem času! Pri nas člani smejo, nadzorniki pa morajo nadzirati!] Sklenili smo, da hočemo imeti 50% strankinih članov v »Slogi«, 500 bi jih moralo biti — z Jesenic jih je bilo po tabeli za maj [31. V.] 2. reci dva, Hranilnih vlog mora biti toliko, kolikor je v bilanci objavljeno, da smo dolžni; imamo pa le tretjino tega! Pa moram končati, da ne napišem zopet klobase, zato pravim samo, da je vera brez del mrtva, in zdi se mi, kakor da bi s tem povedal nekaj popolnoma novega.

Proti pavšalnemu sumničenju se boriš? Povej no, kdaj je „Naprej“ pavšalno sumničil? Kdaj je polival z gnojnico? Ali je mar tudi tebi žal, da je „Naprej“ že marsikdaj prebodel kak gnojni tur, da je res „špricnilo“ iz njega? Če izjavljaš, da se boš odslej naprej na vse strani boril proti polivanju z gnojnico, si postal pravzaprav šele zdaj „Naprejevec“.

Kar se pa „Socialista“ tiče, te vprašamo le to, zakaj nisi poslal svojega članka tudi „Slovencu“ in „Jutru“, kajti oba čitajo delavci, in sicer več delavcev, nego tiste tri liste, ki si jim članek poslal. Tako težak boj bijemo samo zato, ker je želja po zedinjenju večja nego želja po resnici. Naša stranka pa je pravomočno sklenila, da bo iskala še za naprej resnico in le resnico in le resnico, ker ve, da se da bedni proletariati združiti le na temelju resnice in zavednosti. Nasprotniki vedo, da je ta naša pot zanje začetek konca — zato ustanavljajo razne Zarje, Enakosti, Rdeče prapore, enotne fronte itd. itd. vse do najnovejšega „Socialista“, pa misliš, da bomo dovolili, da bi naši voditelji smatrali take demagoške cunjje za enakovredne z „Naprejem“, ki je strankino uradno glasilo?

Načelo javnosti bo zacelilo s časom vse rane. Trdno verujem v to. Brez tega načela bi bili že zdavnaj propadli. Od bilance do žganecv, vse bo s časom postalo očito in šele takrat bomo resnično zmagali. Takrat ne bomo imeli več zavistnikov, ki mislijo da so nastavljeni v pošteni službi proletariata grabežljivi koritarji, in ne bo več oslov, ki vprašujejo: „Kako morete izhajati, ne da bi kradli?“

„Priatelji bodimo!“ je napačna beseda. Odkritostrci bodimo! Z odkrito besedo si bomo prišli včasih malo navzkriž, pa to je pot do stvarnega združenja. — Z. B.

Razno.

ZLOČINSKI »NACIONALISTI.«

(Iz „Slovenca“ 4. t. m.)

Snoči ob pol desetih so se orjunaši zopet proslavili z novim barbarskim činom, ki bo poleg Fakinovega slučaja ostal nepozabljen v zgodovini orjunaških barbarizmov. Na Viču v bližini gostilne „Pri Amerikancu“ na cesti so dokazali nanovo, v čem da obstoji njihovo „nacionalno“ delovanje. Delavca Rudolfa Juvana, ki je oženjen in ima štiri otroke, je tam, na cesti ustavil neki visok Orjunaš, s črnim obrazom in mu zaklical: „Ruke u vis!“ Delavec, presenečen, se je temu protivil. V trenutku je že stalo poleg njega 6 orjunašev. Dobil je eno po glavi, na kar je reagiral z obrambo. Nacionalni „junaki“, ki so se spravili nad enega človeka, so mu roke na hrbtu z jermenom zvezali, zavezali oči z ruto ter ga odpeljali. V neki hiši so ga gnali čez štiri stopnice navzdol. Zahtevali so od njega, da poljubi orjunaški znak, kar je odklonil. Nato so mu dali levo roko v navljalnik, ga zavili in mu tri zadnje prste zmečkali. Potem so ga suvali. Kaj se je godilo potem z njim, se revež ne spominja. Prav zavedel se je šele pod Rožnikom pri bajerju nasproti strelišča. Tam so mu odvezali oči in ga odpustili. . . Kdo hoče z nami staviti? Mi trdimo, da ga ni detektiva, ki bi orjunaške zločince izsledil. Odslej naprej bo imelo „Jutro“ dovolj gradiva za nov roman, to pot pa iz moderne dobe orjunaške inkvizicije.

Po ujedinenju. „Politika“ beleži: „Moj prijatelj iz Bosne, upravni uradnik, mi pripoveduje: Dobili smo rezervatno povelje, da posebno pazimo na vse one ljudi, katere je Avstrija dala zapreti, ker so bili osumljeni, da so v zvezi z „Narodno Obrano“. Ti ljudje so bili, kakor se pravi v zaupni okrožnici, nevarni za avstro-ogrsko državo in je vsled tega upravičen strah, da bodo nevarni tudi današnji državi.“

Česa obdolžujejo Radića in njegove poslanca? Material, ki ga je vlada izročila zagrebškemu sodišču, in po katerem bo to odločilo, ali naj se od parlamenta zahteva izročitev radičevskega kluba z njegovim vodjem vred ali ne, ta material vsebuje protidržavne in hujskajoče izjave v govorih, ki so jih obtoženci govorili od 1. 1921. dalje: v drugem delu jih obdolžuje, da so hujskali opetovano proti nastopu vojaškega službovanja, v tretjem delu obtožuje Radića, da je bil v zvezi z Daskalovim, s Todorom Aleksandrovim in bolgarsko vlado radi Macedonije itd., kar bi pomenilo veleizdajstvo. Ta proces bo interesanten. Ne samo radi prilike, da vidimo, kako daleč sega korajža sedanjega režima nasilnosti in korupcije, temveč tudi radi prilike, da vidimo, kako daleč so radičevski voditelji pripravljani trpeti za svoje ideje. Da se je Radić sam že za velikega strahopetca izkazal, ko je zbežal v inostranstvo, to že vemo.

Mi oz. naši diplomati niso vredni in niso sposobni, da bi sami vodili naše zadeve, zato jih prepustimo inostranstvu. Sloviti beograjski „presbiter“, vladni tiskovni urad, ni bil nikoli nobena korist za našo državo, sedaj je pa postal zanjo naravnost škodljiv. Vse njegove funkcije je prevzela namreč zloglasna francoska skrivnostna družba „Avala“. To bo zelo dobro za špionažo v prilog inostranstva in pa za Radeta, ki ima pri tej družbi svoje grabežljive prste vmes.

Vidov dan, zapiranje trgovin in delavnic. Veliki župan Ljublj. oblasti je razglasil 21. VI. 1924 pod št. 1578 tole: Vsem gospodom sreskim poglavarjem. Osrednja vlada še ni izdala enotne odredbe

glede delavnega počitka ob državnih praznikih. V svrhu enotnega poslopanja odredjam v zvezi s turkajšnjo okrožnico z dne 22. 2. 1924. št. 334 za Vidov dan 1924. da morajo biti vse trgovine in delavnice cel dan zaprte, dočim se opustitev dela v industrijskih in drugih podjetjih prepušča sporazumno delodajalcev in delomojmalcev v smislu člena 12. zakona o zaščiti delavcev. — Veliki župan Dr. Bal-tič, s. r.

Tako okrožnico je poslal g. veliki župan na vse občine. Mnogo bi se dalo pripomniti, pa se omejimo na to, kar zanima delavnega človeka: če delaš zase, za svojo potrebo, moraš praznovati, ne smeš delati. Če pa delaš za kapitalista, za banko, za profit svojih gospodarjev, tam se lahko dogovoriš s svojim gospodarjem, da mu boš delal profit tudi na narodni praznik. Taka je tvoja zaščita, vsaj ti jo tako občutiš; ker v šestih dneh komaj zaslužiš za suh krompir, bi bil zate pravi polom, če bi smel delati samo 5 dni. Prazniki so profitovi.

Italijani hočejo po sili zločin izbrisati z novimi zločini. V Postojni so fašisti na postaji napadli našega železniškega zastopnika in ga težko ranili. Pri Sorici so 2. t. m. italijanski obmejni stražniki ustrelili dva naša finančna stražnika, Florijana Groša in Rusa Valentina Grehova, ter težko ranili civilista Primožiča. Vsi trije so po neprevidnosti zašli na italijansko stran, Gros je pred smrtjo našli finančni patrulji, ki ga je iskala, še povedal, da so ga Lasi tudi neusmiljeno pretepali. G. Mussolini hoče torej vojno. Še kakšna neumnost s strani naših orjunašev, pa bomo vojno imeli, čeprav so danes na svetu že inštanice, ki bi znale harambaši Mussoliniju tako nategniti ušesa, da bi mu še za dvakrat daljša postala nego v Mateottijevem slučaju.

V Patrasu, znanem pristanišču na Grškem, se je pojavila črna kuga.

Na Češkoslovaškem so izrekli sodbo o neki drugi korupcijski aferi, tkzv. „telefonski“. Visoki uradnik Litzmann iz poštnege ministrstva je oddajal naročila za dobavo telefonskega in telegrafskega materiala proti izvršnim darilom. Litzmann je bil obsojen na 7 mesecev težke ječe, ostali soobtoženci so bili oproščeni. Na Češkoslovaškem je bilo mnogo gnoja, drugače bi ne bilo toliko „afer“. Eno pa je treba republik priznati: v vsako korupcijsko afero na račun države posega z železno metlo. Kako je pa pri nas! Ali je bilo kdaj slišati, da so zvelikli kakšna imena: dr. Laza Markovič, minister Kojič, Rade Pašić, Vašić itd. itd. itd.?

Rudarske [stanovske] volitve v Poruhru so dale socialistični rudarski zvezi 96.000 glasov, krščanskim socialcem 49.843, drugo se razdeli na 7 raznih organizacij, predvsem komunističnih. Socialistični rudarji so ohranili svoje stanje iz l. 1921. Zanimivo je, da so nemški nacionalci dobili vsega skupaj 27 glasov in to v tistem Poruhru, kjer bi morale nacionalistične strasti biti najbolj razpaljene! Ej, še je pametnega proletariata dosti na svetu!

Predor pod kanalom La Manche med Francosko in Angleško mogoče le ne bo uresničen ker se je proti njemu izjavil angleški svet za obrambo, seveda iz strateških ozirrov. Zdaj gre samo za to, ali je na Angleškem in Francoskem več zaprženih hujskačev na bodoče vojne, tepcev, ki menijo, da bo človeštvo res za večne čase izravnavalo z orožjem svoje spore, ali pa bo več pametnih ljudi, ki se jim bo vendarle za malo zdelo, da se vtika oslovski militarizem v vsako človeško kulturno delo.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Zadnja odločba.

Dr. Živko Topalović, glavni tajnik SPJ v Beogradu, je izjavil na javnem shodu v Celju:

„Kar se tiče tega, da so v naši partiji ljudje z boljše situiranim življenskim položajem, pogledjmo samo v socialistično gibanje po svetu. Singer, fabrikant strojev, ki nosijo njegovo ime, je bil 30 let predsednik socialistične stranke v Nemčiji. Avgust Bebel je bil bogat človek, ki je mnogo žrtvoval za delavsko gibanje. Friderik Engels je s svojim imetjem podpiral Marksa, oba Adlerja sta prišla v gibanje iz visoko stoječih buržoaznih krogov itd., nebroj primerov imamo, kjer so posamezni imoviti ljudje iz idealnosti žrtvovali svoje imetje za socialistično gibanje, ne radi delavcev, ampak radi socializma! Takaj se pri nas potem očitajo takšne stvari posameznim boljše situiranim sodrugom?“

S tem je g. Topalović povedal vse, kar nas loči. Zakaj bi branili posameznim imovitim ljudem, da velikodušno dajejo svoje od delavcev nabrane groše za gibanje, od katerega vedo, da bodo želi bogate sadove? Saj ima delavstvo danes n. pr. moč voliti poslance, zakaj bi ne volili tistih, ki nam v obliki daril za gibanje dajejo komaj 1% ali 10% tistega, kar so si na naš račun „zaslužili“.

S tem je poudaril g. Topalović, da so odprta vrata tudi gg. Pašićem, Pollakom in vsem najglavnejšim kapitalistom, samo če so pripravljeni odrinuti vsako leto enkrat kakšnih par tisočev za „socialistični pokret“ in če so pripravljeni postaviti se na čelo gibanju, ker so pač bolj zmogni kakor delavci.

S tem je torej beograjski centralni tajnik SPJ pritisnil svoj pečat na vrata, za katerimi se skriva korupcija, da ostane neomadeževana tudi v bodočem revolucionarnem gibanju.

[Op. ur.: Naša stranka imovitejšim ljudem, ki hočejo delovati za njeno načelo, nikakor ne zapira vrat. Saj je razvidno iz obračunskih tabel, da imamo v naši sredi tudi par sodrugov, ki so boljše situirani nego drugi. Ampak v tem tiči stvar: oni izvršujejo svojo dolžnost napram progresivnemu davku, oni dajejo stranki to garancijo, da hočejo pošteno z njo delati, v ostalem pa nimajo prav nikakih večjih pravic nego drugi člani, ki so manj imoviti, pa istotako izvršujejo svojo dolžnost. To je bolj konkretno in pošteno nego sklicevati se na to, da so pa drugod med revnimi tudi bogati socialisti G. dr. Topalović ima v tem izvrševanju načela progresivnega davka jamstvo, da mu nihče ne bo očital težje mošnje, če pokaže odkrito voljo, da je pripravljen svoje dolžnosti izpolnjevati kakor vsak drug član. Naj pride in naj izvršuje oz. sam pri sebi doma naj prične delati, da se razširi ideja progresivnega strankinega prispevka. Če bi pa hotel dr. Topalović za socializem poleg progresivnega prispevka žrtvovati tudi vse svoje imetje, bi mu nihče takšne žrtve ne odklanjal. Samo pravic ne bi za to imel nič več nego vsakdo drug.]

Dopisi.

KAKO SE KORENOVCI MAŠČUJEJO NAD CELJSKIMI „NAPREJEVCJI.“

Podružnica „Svoboda“ v Celju je priredila 22. junija po Celju in okolici cvetlični dan, čigar dohodek je bil namenjen za nabavo šolskih knjig, ki naj bi se brezplačno izposojevale revnim otrokom mesta in okolice Celje. Resnici na ljubo moramo konstatirati, da upravljajo celjsko podružnico „Svoboda“ ljudje, ki so po večini člani „Naprejeve“ politične smeri. Morda bo kdo vprašal, kako je to mogoče in kako je do tega prišlo.

Odgovor je kratek:

Korenovci niso ničesar zmožni, ne na gospodarskem, ne na političnem, še manj pa na kulturnem polju.

Do meseca marca je vodil „Svoboda“ v Celju zvesti pristaš g. Korena, neki g. Č., ki pa je „Svoboda“ tako vodil, da je zablodila na pot, ki vodi v prepad.

Naravna posledica takega dela je, da se taki ljudje upokoje, na njihova mesta pa pridejo zmognejši in agilnejši. Vse to se je zgodilo.

To pa Korenovcem ni bilo pogodi in sklenili so „Svobodo“ bojkotirati. Odkrili so ji plačevanje članarine; kar pa je najostudnejše, nekateri izraziti Korenovci a la Šmerc et comp. so se posameznim prodajalkam cvetlic na cvetlični dan naravnost v obraz rogali, češ, kaj boste vi, prekleti Bernotovci! Namesto, da bi se kot nekaj voditelj delavstva izkazal, če ne v gmotnem oziru, pa vsaj v moralnem, kadar je treba delavsko idejo razširiti, jo pa le tlači z umazanimi besedami!

Gospod Šmerc et comp., vedite, da „Svoboda“ ni last „Naprejevecv“, ampak vseh onih, ki so v njej udeleženi in v njej delajo. Lahko je proti „Svobodi“ delati, težko pa je nekaj pozitivnega ustvarjati. G. Šmerc priporočamo, da se včlani v „Svobodo“, da tam pokaže, kaj zna, potem bo imel šele pravico kritizirati, še dolgo pa nima kot takozvani „socialisti“ pravice delovati proti interesom „Svobode“, to se pravi proti kulturnemu razvoju delavstva. To naj velja vsem onim, ki se imenujejo socialiste, delujejo pa proti „Svobodi“.

Litija. Dne 27. sem slišal v nekem lokalu, kako je gospa nadučiteljica očitala našemu sodrugu, da se je naša lista odcepila od napredne stranke, seveda birokratične, in šla samostojno v boj. To se vidi kako napredujemo, je rekla gospa: namesto da bi skupaj držali se trgamo, da nas bodo klerikalci zopet čisto podjarmili, kakor so nas že, ko so bili na površju. Še dobro se spominjamo takratnega zastopnika državnih nameščencev, ki nas je tako plačeval, da bi morali lakote umirati. Seveda, jaz bi gospe dejal, da si napredni birokrati in klerikalci lahko roke dodajo. Nje moč je sam član Orjune, ki na delavstvo strelja. Gospa naj nam dalje dokaže, kaj so birokrati oz. naprednjaki dobrega storili za proletarski razred. Stori! so pač mnogo v korist svojih ljudi in v zaščito svojega fašizma, za nas pa nič. Kar se pa tiče razredno zavedne proletarske liste, opozarjam gospo, da jo je zahteval razrednozavedni proletariati sam, čeprav ni imel nobenega izgleda na zmago. Mi se pač ne oziramo ne na levo ne na desno, ne na obljube zlatega teta, še manj pa na morilske birokrate, temveč gremo svojo pot, na kateri bomo končno le zmagali. Toliko gospe učiteljici v vednost. Mi smo si prišli na jasno glede dosedanjega proletarskega razrednega delovanja v tej občini in vemo, kje da smo. Volilci 4. škrinjice: sedaj pa pozor na delovanje v prihodnosti! — Vsevedež.

Kar vi potrebujete, to je Elzafluid. To je pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 27.— Lekarna Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 252. Hrvatska.

Lastnik: „Sloga“, r. z. z o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

4. VII. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem.